

است و اکثر این محصولات به دلیل تنوع کم در داخل کشور مصرف می‌شدند. کود در پتروشیمی شیراز، پی‌وی‌سی در پتروشیمی آبادان، اوره و آمونیاک در پتروشیمی رازی، متانول در پتروشیمی خارک و دی‌اکتیل‌فتالات (DOP) در پتروشیمی فارابی، دوده صنعتی در شرکت کربن‌ایران و کلر در شرکت شیمیایی بازارگاد برای پتروشیمی آبادان تولید می‌شده است.

البته ایده و طراحی پتروشیمی بندر امام در زمان پیش از انقلاب براساس مشارکتی که قرار بود بین ایران و ژاپن باشد، شکل می‌گیرد که با پیروزی انقلاب اسلامی و سپس جنگ ایران و عراق مصادف و سبب می‌شود ژاپنی‌ها مشارکت‌نامه را ترک کنند، بنابراین پتروشیمی بندر امام که پس از انقلاب و بر پایه توانمندی‌های داخلی و بدون مشارکت خارجی احداث شد، تنوع بسیار خوبی در محصولات پتروشیمی ایجاد کرد، زیرا نخستین مجتمع بزرگ پتروشیمی ایران بود که از واحد تفکیک خوراک گرفته تا واحد الفین، واحدهای متعدد پلیمری، سرویس‌های جانبی و واحد آروماتیک را در برمی‌گرفت. پس از بندر امام، پتروشیمی‌های تبریز و شازند هم در حال شکل‌گیری بودند. پتروشیمی شازند نیز در شرایط جنگ تحمیلی طراحی شد و این مجتمع مانند یک پارک شیمیایی با تنوع محصول و ارزش افزوده بالا احداث شد.

وضعیت ایران نسبت به پیش از انقلاب بسیار تغییر کرده است؛ فناوری‌ها بسیار متفاوت شده‌اند. شاید برگ برنده ما در وضعیت فعلی نسبت به پیش از انقلاب نیروی انسانی است. هم‌اکنون در دانشگاه‌ها، پژوهشکده‌ها و دانشکده‌ها، صادرکننده نیروی متخصص حوزه پتروشیمی هستیم

صنعت پتروشیمی ایران از انقلاب تاکنون چه تغییری کرده است؟

وضعیت ایران نسبت به پیش از انقلاب بسیار تغییر کرده است؛ فناوری‌ها بسیار متفاوت شده‌اند. شاید برگ برنده ما در وضعیت فعلی نسبت به پیش از انقلاب نیروی انسانی است. هم‌اکنون در دانشگاه‌ها، پژوهشکده‌ها و دانشکده‌ها، صادرکننده نیروی متخصص حوزه پتروشیمی هستیم. حتی در حوزه‌هایی که ایران در آنها حضور ندارد، اما پژوهشگران ما بسیار در حوزه فناوری پیشرفت کرده‌اند. ایران در حوزه نیروی انسانی بویژه در صنعت پتروشیمی در سال‌های پس از انقلاب رشد خاصی داشته است و دانشی که کسب شده اصلاً قابل مقایسه با آن دوره نیست. خواسته یا ناخواسته در این سال‌ها با تشدید تحریم‌ها به سمت کسب فناوری‌ها حرکت کردیم. همان‌طور که اشاره کردم، زمانی که تحریم شدید

نبود برخی فناوری‌ها مانند جی‌تی‌ال یا ال‌ان‌جی را به ایران نمی‌دادند، زیرا افزون بر مسائل سیاسی، بازار نیز برای آنها مهم است. در نقشه زنجیره ارزش جهانی نیز دقیقاً آمده است کشورهای که در حوزه خاورمیانه هستند و خوراک لازم را دارند، باید خوراک را تا حدی



مجتمع‌ها با چه ظرفیتی فعال بودند؟

در مجموع در سال ۱۳۵۷ حدود ۳ میلیون تن ظرفیت اسمی صنعت پتروشیمی کشور بود که از این مقدار، حدود ۱.۶ میلیون تن معادل ۵۰ درصد ظرفیت، فعال بوده و محصول تولید شده